

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2016 roku w sprawie z powództwa M. T. przeciwko M. W. i P. W. o zapłatę kwoty 17.957,71 zł Sąd Rejonowy w Płocku w pkt. I zasądził od pozwanych na rzecz powoda kwotę 17.097,71 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 3.040,49 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; w pkt. II oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Apelację od powyższego wyroku wnieśli pozwani zaskarżając go w części, to jest w zakresie pkt. I co do kwoty 11.070,00 zł wraz z odsetkami oraz w zakresie orzeczenia o kosztach procesu.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucili:

1. naruszenie art. 455 k.c. i 498 §1 k.c. polegające na przyjęciu, że nie jest skuteczne zgłoszenie do potrącenia własnej wierzytelności bezterminowej bez uprzedniego wezwania dłużnika do zapłaty, gdyż wierzytelność taka nie jest wymagalna, podczas, gdy „wymagalność” i „termin spełnienia świadczenia” nie są pojęciami tożsamymi, a wymagalność jest uprawnieniem wierzyciela do skutecznego żądania spełnienia świadczenia, co w przypadku wierzytelności bezterminowych ma miejsce w każdym czasie po powstaniu zobowiązania;
2. naruszenie art. 217 §1 i 2 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. poprzez nierozpoznanie wniosku dowodowego zgłoszonego przez pozwanych w sprzeciwie dla ustalenia istnienia ich wierzytelności (dowód z opinii biegłego z zakresu mechaniki);
3. umorzenie wierzytelności powoda w zaskarżonej części po zamknięciu rozprawy przez sąd pierwszej instancji, wskutek oświadczenia o potrąceniu wierzytelności złożonego przez pozwanych, po uprzednim wezwaniu powoda do zapłaty służącej pozwanom wobec powoda wierzytelności bezterminowej (o odszkodowanie z tytułu nienależytego wykonania zobowiązania).

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wnieśli o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa i zmianę orzeczenia o kosztach za pierwszą instancję oraz zasądzenie kosztów procesu za drugą instancję według norm przepisanych.

Ponadto pozwani wnieśli o przeprowadzenie dowodu z:

- wezwania powoda do zapłaty i oświadczenia o potrąceniu – na okoliczność wymagalności wierzytelności pozwanych, skutecznego złożenia oświadczenia o potrąceniu i wysokości wierzytelności pozwanych;
- opinii biegłego z zakresu mechaniki na okoliczność przyczyn awarii sprzęgła oraz skrzyni biegów w pojeździe M. (...), związku tej awarii z wadliwie wykonaną przez powoda naprawą (dobór niewłaściwego sprzęgła dla danego modelu auta), kosztów naprawy

wskazując, że powołanie mniejszych dowodów stało się możliwe dopiero na obecnym etapie postępowania, po skutecznym złożeniu oświadczenia o potrąceniu wierzytelności, co miało miejsce po zamknięciu rozprawy przez sąd pierwszej instancji.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o oddalenie apelacji, oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych w apelacji oraz zasądzenie od pozwanych na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za drugą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanych nie zasługiwała na uwzględnienie i jako bezzasadna została oddalona.

Sąd pierwszej instancji dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych i na podstawie odpowiednich przepisów prawa rozstrzygnął spór pomiędzy stronami niniejszego procesu. Sąd Okręgowy aprobuje ustalenia sądu pierwszej instancji i przyjmuje je za własne.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia prawa procesowego, to jest art. 217 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 227 k.p.c. poprzez nierozpoznanie wniosku dowodowego pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki, Sąd Okręgowy uznał je za chybione.

Przede wszystkim należy wskazać, że sąd pierwszej instancji rozpoznał wniosek o dopuszczenie przedmiotowego dowodu na rozprawie w dniu 6 grudnia 2016 roku, wydając postanowienie o oddaleniu tego wniosku. Pełnomocnik pozwanego zaś na podstawie art. 162 k.p.c. złożył zastrzeżenie do protokołu wskazując na naruszenie przez sąd art. 217 k.p.c. i art. 227 k.p.c. w związku z oddaleniem przedmiotowego wniosku.

Przechodząc do analizy postawionego zarzutu i jego uzasadnienia bezprzedmiotowy jest zarzut naruszenia art. 217 k.p.c. Ten przepis reguluje zasady gromadzenia materiału procesowego. Określa właściwy czas przedstawiania przez strony twierdzeń i dowodów oraz kompetencje sądu w sytuacji, gdy te twierdzenia i dowody są spóźnione. Stąd nie ma podstaw do stwierdzenia naruszenia przez sąd pierwszej instancji art. 217 § 1 k.p.c. Natomiast w zakresie art. 217 § 2 k.p.c. należy stwierdzić, że nie został on zastosowany przez sąd pierwszej instancji w przedmiotowej sprawie.

Podobnie bezprzedmiotowy jest zarzut naruszenia art. 227 k.p.c., określający jedynie, jakie fakty mogą być przedmiotem dowodu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 maja 2014 roku, sygn. akt: IV CSK 503/13).

W przedmiotowej sprawie sąd pierwszej instancji uzasadniając rozstrzygnięcie o wniosku dowodowym pozwanych wskazał, że przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego jest nieistotne dla rozstrzygnięcia w sprawie. Tym samym pozwani kwestionują w istocie oddalenie wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, co odpowiadałoby ewentualnemu naruszeniu art. 278 §1 k.p.c. w związku z art. 217 k.p.c.

Pozwani w sprzeciwie od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego zakreślili następującą tezę dowodową: na okoliczność jakości części użytych do naprawy auta M. (...), w tym ustalenia czy są to oryginalne i nowe części producenta pojazdu oraz ustalenia kosztów nabycia części oryginalnych i części używanych; prawidłowości wykonania naprawy określonej fakturą (...); prawidłowości wykonania napraw określonych fakturami (...) i (...) (wymiana głowicy i sprzęgła hydrokinetycznego), w szczególności prawidłowości doboru zamontowanego sprzęgła do modelu auta; przyczyn awarii sprzęgła oraz skrzyni biegów w pojeździe M. (...). Tak sformułowany wniosek dowodowy został podtrzymany przez pełnomocnika pozwanych na rozprawie w dniu 6 grudnia 2016 roku i doprecyzowany poprzez sformułowanie następującej tezy dowodowej: na okoliczność prawidłowości wykonania napraw przez powoda, wykazu części użytych do naprawy na podstawie oględzin pojazdu, a także ustalenia czy są to części oryginalne producenta i nowe, czy też części używane, oraz ustalenia przyczyn awarii sprzęgła oraz skrzyni biegów w M. (...).

W ocenie Sądu Okręgowego okoliczności, które miałyby stanowić przedmiot opinii biegłego sądowego, nie są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy w zakresie sformułowanych przez pozwanych zarzutów. Nie zmierzały one bowiem do wykazania skuteczności dokonanego potrącenia wierzytelności z tytułu odszkodowania za nienależyte wykonanie naprawy samochodu M. (...) przez powoda w kwocie 11.070,00 zł wynikającej z faktury nr (...) z dnia 22 września 2015 roku, ani nie mogły doprowadzić do wykazania istnienia wierzytelności pozwanych względem powoda. Pozwani podkreślali w toku procesu, a także w apelacji, że przyczyną uszkodzenia skrzyni biegów oraz sprzęgła w samochodzie M. (...) było zastosowanie przez powoda niewłaściwego dla danego modelu pojazdu sprzęgła. Tymczasem z przedstawionych przez powoda dowodów, to jest faktury VAT (...) z dnia 16 października 2014 roku (k. 108) oraz karty regeneracji (k. 118), wynika, że powód nie wymienił sprzęgła w samochodzie M. (...) i przy naprawie wykorzystał to samo sprzęgło, które w nim było, a jedynie poddane zostało ono regeneracji. Co więcej w ocenie, Sądu Okręgowego

uwzględniając całokształt zebranego materiału dowodowego przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego nie mogłoby prowadzić do ustalenia prawidłowości wykonania naprawy przez powoda. Zgodnie z fakturą nr (...) z dnia 22 września 2015 roku pozwani zlecili naprawę - obejmującą swym zakresem w części naprawę wykonaną przez powoda - innemu podmiotowi, co powoduje, że w braku zabezpieczonych dowodów opinia biegłego sądowego nie mogłaby doprowadzić do wyjaśnienia okoliczności wskazanych w tezach dowodowych określonych przez pozwanych dla przedmiotowego dowodu.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy uznał za bezprzedmiotowy wniosek dowodowy pozwanych zawarty w apelacji o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki.

Niezasadny okazał się także zarzut naruszenia przez sąd pierwszej instancji przepisu art. 455 k.c. oraz art. 498 §1 k.c. poprzez przyjęcie, że nie jest skuteczne zgłoszenie do potrącenia własnej wierzytelności bezterminowej bez uprzedniego wezwania do zapłaty.

Zgodnie z art. 498 §1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelnością drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Przesłankami dokonania skutecznego potrącenia są: wzajemność wierzytelności, jednorodność świadczeń, wymagalność obu wierzytelności oraz możliwość dochodzenia ich przed sądem. Wzajemność świadczeń oznacza, że strony są względem siebie zarówno wierzycielem jak i dłużnikiem. A zatem konieczne dla skuteczności potrącenia jest istnienie przynajmniej dwóch wierzytelności.

W przedmiotowej sprawie sąd pierwszej instancji przedwcześnie dokonał oceny wymagalności wierzytelności przysługującej pozwany pomijając całkowicie ocenę jej istnienia, co ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd Okręgowy uznał, że pozwani nie udowodnili, aby przysługiwała im wierzytelność względem powoda, a to na nich stosownie do treści art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. spoczywał obowiązek wykazania istnienia wierzytelności, która mogłaby zostać przedstawiona do potrącenia. Pozwani formułując treść roszczenia wskazali, że powód jest zobowiązany zwrócić im koszty poniesionej przez nich naprawy samochodu M. (...) w kwocie 11.070 zł tytułem odszkodowania za nienależyte wykonanie zobowiązania, to jest nienależytego wykonania przez powoda naprawy przedmiotowego pojazdu w październiku 2014 roku. Przesłankami odpowiedzialności kontraktowej uregulowanej w art. 471 k.c. są: szkoda, niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania na skutek okoliczności, za które dłużnik z mocy umowy lub ustawy ponosi odpowiedzialność oraz związek przyczynowy między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania a szkodą. Pozwani w toku procesu nie wykazali, aby pomiędzy szkodą poniesioną przez nich w postaci konieczności dokonania ponownej naprawy samochodu marki M. a naprawą tego pojazdu wykonaną przez powoda październiku 2014 roku istniał związek przyczynowy uzasadniający odpowiedzialność powoda. Po wykonanej przez powoda naprawie pozwani użytkowali przedmiotowy pojazd przez około sześć miesięcy, nie zgłaszając powodowi żadnych wad wykonanej naprawy. Ten samochód wykorzystywany był w ramach prowadzonej przez pozwanych działalności gospodarczej. Po uszkodzeniu sprzęgła oraz skrzyni biegów przedmiotowego pojazdu pozwani zlecili sporządzenie oceny technicznej (k. 24 – 32) oraz zlecili naprawę pojazdu w innym warsztacie samochodowym (faktura VAT nr (...) z dnia 22 września 2015 roku k. 33). Ze wskazanej oceny technicznej nie wynika, aby uszkodzenie pojazdu w maju 2015 roku było konsekwencją wadliwej naprawy wykonanej przez powoda lub jego podwykonawców w październiku 2014 roku. Wykazaniu tej okoliczności nie mógł także służyć dowód z opinii biegłego sądowego z zakresu mechaniki, o przeprowadzenie którego wnosili pozwani. Biegły sądowy nie dysponowałby w chwili sporządzania opinii materiałem umożliwiającym weryfikację jakości naprawy wykonanej przez powoda, bowiem przedmiotowy pojazd został już naprawiony przez inny podmiot, a pozwani nie wnieśli o zabezpieczenie dowodów niezbędnych do oceny przez biegłego sądowego tych okoliczności. Same twierdzenia pozwanych, że szkoda jest wynikiem nienależytego wykonania zobowiązania przez powoda wskutek zamontowania niewłaściwego sprzęgła są niewystarczające dla stwierdzenia, że tak w istocie było. Podkreślić należy, iż powód

zaprzeczył, aby sprzęgło uwidocznione na fotografiach przedłożonych przez pozwanych, było tym, które zamontował w ich pojeździe. Oprócz tego powód przedstawił faktury obrazujące zakup różnych części w związku z dokonywaną naprawą, wśród których nie ma sprzęgła do tego samochodu, natomiast jest faktura dotycząca zapłaty za regenerację sprzęgła (k. 108) przez podmiot zewnętrzny.

W przedmiotowym procesie pozwani nie wykazali więc, aby posiadali jakąkolwiek wierzytelność wobec powoda. Twierdzenia pozwanych o istnieniu takiej wierzytelności w świetle dowodów zgromadzonych w sprawie były wątpliwe, stąd zarzut potrącenia nie mógł być skuteczny.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że mimo błędnego uzasadnienia, w którym sąd pierwszej instancji upatrywał bezskuteczności złożonego oświadczenia o potrąceniu w niewymagalności wierzytelności pozwanych, zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Tym samym przedstawione przez pozwanych dowody w postaci oświadczenia o potrąceniu z dnia 9 lutego 2017 roku (k. 208) oraz wezwania do zapłaty z dnia 6 grudnia 2016 roku (k. 211) nie mogły mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Choć w toku postępowania pozwani nie wykazali, aby złożyli powodowi oświadczenie o potrąceniu stanowiące warunek formalny skutecznego potrącenia wynikający z art. 499 k.c., to wobec stwierdzenia przez Sąd Okręgowy nieistnienia wierzytelności pozwanych przedstawione dowody nie miały wpływu na wynik procesu.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację M. W. i P. W. jako bezzasadną.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy oparł na zasadzie odpowiedzialności za wynik procesu wynikającej z art. 98 §1 k.p.c. Pozwani przegrali postępowanie odwoławcze, a zatem powinni zwrócić solidarnie powodowi poniesione przez niego koszty w kwocie 1.800 zł stanowiącej wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika ustalone stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia na podstawie § 2 pkt. 5 i § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800, z późn. zm.).

/-/ Ryszard Badio /-/ Jolanta Jachowicz /-/ Jarosław Pawlak